HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.



**הלכה כדברי חכמים.** למוכר בעין רעה מוכר: **רבי עקיבא.** דבעין יפה מוכר (לקמן עח.). והכי הויא מסקנא כרי עקיבא דלמר ליה רב הונא לרב נחמן הלכתא כוותייכו דמקדימו לבבא דריש גלותא דשכיחי דייני: **למר ליה חיפצא.** לרי עקיבא בעין רעה ולרבנן בעין יפה. וגמרא הוא דקמפרש לחיפצא הוא מני רב יהודה ומיהו חיפצא לית ליה למר לרב הונא נמי זה חיפצא מגינא שמא היה יודע שמין רב הונא שהוא כמותו לא היה לו למתוה להיינו הך דבין לרב הונא בין לרב יהודה הלכתא כדבעין רעה מוכר: **משום הכי לא למר לך ולא מידי.** להם את נמי הוה פסקת הלכתא דבעין רעה מוכר: **מזוזו לטעמייהו.** דלרב בעין רעה ולשמואל בעין יפה: **לחתין שחלקו.** שניהם מוכרין זה לזה: **לית להו דרך זה על זה.** שם חלקו שני שדות אחד גטל מיון ואחד גטל פגימי ואין הפגימי יכול ליכנס לשדהו אלא דרך מיון שדרך שהיה מביא ונכנס לתוכו ולא יוכל להכניס לו פגימי דרך מיון שהוא למוכר בעין יפה מוכר ולא שייר דרך לעצמו וכיון שמכר לו לאחיו חלקו שבאמצע בעין יפה מכר לו כל השדה והדרך ולא שייר לעצמו במכירה זו כלום והיינו שמואל לטעמיה דפסק כרי עקיבא דמוכר בעין יפה מוכר לגבי פגימי שייך למימר עין יפה לעצמו ש"פ שצריך לפרום בחויר לא שייר לעצמו את הדרך אבל גבי מיון לא שייך עין רעה כמה שאינו נותן לו את הדרך שהרי מיון מוכר בשדה זו אחיון אלא לוקח ובלוקח לא שייך עין יפה אבל בשדה הפגימי הוי הוא מוכר שמכר לאחיו חלקו ובהשוה שמכר לא שייר לעצמו כלום וליכא עין רעה גדיה כלל: **ולא חלונות לו.** כגר מפורשת בפ' לשון (ב) : **ולא חלונות לו'. קבועות.** כלומר שהלכה כן: **ורב אמר יש לחן.** למוכר בעין רעה מוכר ומשייר לעצמו כמה שמכר לאחיו דבר הצריך לו כגון דרך ואורה: **הכי גרסינן צריכא.** ורב אשי הוא דקמהדר הכי לרבינא דלא מזדו לטעמייהו לגמרי ואין ללמוד מחלוקת מחבירתה ומיהו דרך גמרא הוא לומר ומזדו לטעמייהו וצריכא אבל הכא מחלוקתי הוא דאיירו בה בהדיא ואמרו לימא מזדו לטעמייהו הלכך הוצרך לומר דאפילו בעין יפה מוכר לא מיירי בחלונות אלא בדבר שאינו נוגע בגשמיות כגון מקוה: **לא** מכר לו **את התנור ולא את הכירים ולא את הריחים.** להאי גירסא מיירי בחלונות דהם קתני מכר את המכחול קבועה אם כן כרבי אליעזר דגמרא לחיא ואי בתנור וכיריים מחוברים הם רבי אליעזר הוא דאמר כל הממחובר לקרקע הרי הוא כקרקע[א] אי נמי אומר רשב"ג לחייבי בממחובר דמתמייהו מחוברים כדלמרינן (בלוס פ"ב מ"ו) וגובר את הטפילה [עד שיחם] בחלק אבל אין חבורו חשוב חבור מדמקבלי טומאה הלכך לא מכר לחיפו לר' אליעזר תנור וכיריים אע"ג דלדידיה מכר את המכחול ולפפרים דגרסי מכר את התנור וכיריים אבל לא את הריחים צריך לומר למעט חיבורן חיבור ולא דמו לקבלת טומאה וחיבור הריחים לא חשיב כמו של תנור וכיריים ואין להקשות לחמי נקט בגמרא ולא את הריחים כיון דלחפילו ר' אליעזר מודה דלא מכר את הריחים ומומר רשב"ג דנקט להו משום דבעי למיתני ובזמן שאמר ליה הוא וכל מה שבתוכו כולן מכוריס ולחפילו ריחים: גיטין

**הלכה כדברי חכמים** ורב ירמיה בר אבא אמר שמואל [ב]הלכה כרבי עקיבא אמר ליה רב ירמיה בר אבא לרב הונא [ג]והא זמנין סגיאין אמרית קמיה דרב הלכתא כרבי עקיבא ולא אמר לי ולא מידי א"ל היכי תניתה א"ל איפכא תנינא משום הכי לא אמר לך ולא מידי א"ל רבינא לרב אשי לימא אזדו לטעמייהו [ד]דאמר רב נחמן אמר שמואל האחין שחלקו אין להן לא דרך זה על זה ולא סולמות זה על זה ולא חלונות זה על זה ולא אמת המים זה על זה [ה]והזהרו בהן שהלכות קבועות הן ורב אמר יש להן צריכא דאי אשמועינן בההיא בההיא קאמר רב משום דא"ל בעינא למידר ביה [ו]כי היכי דדרו ביה אבהתי תדע דכתיב [1]תחת אבותיך יהיו בניך אבל בהא אימא מודי ליה לשמואל ואי איתמר בהא בהך קאמר שמואל אבל בהא אימא מודי ליה לרב צריכא אמר ליה רב נחמן לרב הונא [ז]הלכתא כוותיו או הלכתא כוותייכו אמר ליה הלכתא כוותייכו דמקרביתו לבבא דריש גלותא דשכיחי דייני: איתמר [א]שני בתים זה לפנים מזה שניהם במכר שניהם במתנה אין להן דרך זה על זה [ח] כל שכן חיצון במתנה ופנימי במכר חיצון במכר ופנימי במתנה סבור מינה אין להן דרך זה על זה [ב]ולא היא מי לא תנן [ט]במה דברים אמורים במוכר אבל בנותן מתנה נותן את כולן אלמא [י]מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב [ג]הכא נמי מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב: **מתני'** [ד]המוכר את הבית מכר את הדלת אבל לא את המפתח מכר את המכחשת קבועה אבל לא את המיטלטלת מכר את האיצטרובל אבל לא את הקלת ולא את התנור ולא את הכירים [ה]בזמן שאמר לו הוא וכל מה שבתוכו הרי

**הבי גרים רבינו חננאל ואזדו לטעמייהו וצריכא.** והוצרך לפרש ולריכא דלמ תקשי והא ליפלוגו בה מדא זמנין היא סוגיית הגמרא בכל מקום:

**לא** מכר לו **את התנור ולא את הכירים ולא את הריחים.** להאי גירסא בתלושין דהם קתני מכר את המכחשת קבועה אם כן כרבי אליעזר דגמרא אתיא ואי בתנור וכיריים מחוברים הם רבי אליעזר הוא דאמר כל הממחובר לקרקע הרי הוא כקרקע[א] אי נמי אומר רשב"ג לחייבי בממחובר דמתמייהו מחוברים כדלמרינן (בלוס פ"ב מ"ו) וגובר את הטפילה [עד שיחם] בחלק אבל אין חבורו חשוב חבור מדמקבלי טומאה הלכך לא מכר לחיפו לר' אליעזר תנור וכיריים ואין להקשות לחמי נקט בגמרא ולא את הריחים כיון דלחפילו ר' אליעזר מודה דלא מכר את הריחים ומומר רשב"ג דנקט להו משום דבעי למיתני ובזמן שאמר ליה הוא וכל מה שבתוכו כולן מכוריס ולחפילו ריחים: גיטין

מזה שניהם במכר שניהם במתנה אין להן דרך זה על זה [ח] כל שכן חיצון במתנה ופנימי במכר חיצון במכר ופנימי במתנה סבור מינה אין להן דרך זה על זה [ב]ולא היא מי לא תנן [ט]במה דברים אמורים במוכר אבל בנותן מתנה נותן את כולן אלמא [י]מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב [ג]הכא נמי מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב: **מתני'** [ד]המוכר את הבית מכר את הדלת אבל לא את המפתח מכר את המכחשת קבועה אבל לא את המיטלטלת מכר את האיצטרובל אבל לא את הקלת ולא את התנור ולא את הכירים [ה]בזמן שאמר לו הוא וכל מה שבתוכו הרי

מכר את הדלת. דהוי מחובר לבית שהוא מחובר לקרקע וכל מחובר לקרקע הרי הוא כקרקע: אבל לא את המפתח. דלא הוי כלל מחובר דאי בעי מצי לנטולה ויוצאת ונכנסת היא. המכחשת הקבועה. בקרקע: איצטרובל. היינו מקום שכיבת הרחיים הסדינין שקבוע בקרקע: אבל לא את הקלת. היינו רחיים העליונה שחוזרת דלא הוי מחובר: מכר את התנור ואת הכירים. אם קבועין בקרקע: בזמן שאמר לו הוא

## מסורת הש"ס

ב) [לקמן פב:], ג) [ר"ה כב.], ג) [עיין תוס' ד"ה הכי], ד) [לקמן עח.], ה) [לקמן קלה:], ה) [לקמן קמב:], ו) [לעיל נג.], ז) [לקמן עח.], ח) [לעיל ז:, ד], ט) [לקמן קלה:], י) [לקמן עח.], א) [לעיל נג.], ב) ר"ן ברכי עקיבא. רש"ש, ג) [ובמגיה ג: הוסיף רש"ש לפרש אפרכסת טרמוויי"ת שעל הריחים],

## תורה אור השלם

1 תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָּנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל הָאָרֶץ: תהלים מה יז

## גליון הש"ס

גמרא כי היכי דדרו בה אבהתי. עי' לקמן עח ע"ב ברש"ש ד"ה וכו וכולה ומשם שם ד"ה המתן:

## הגהות הב"ח

(א) גמ' וכל שכן מיון וכו' ופגימי במתנה מאי מצוי: (ב) רשב"ם ד"ה ולא וכו' בפ' לשון. ג"ב בלף ז' ע"ב: (ג) ד"ה שניהם במכר וכו' כי מתניתין ג"ב פ' כגון מכר לו את הבור ואת הדגים כו':

## מוסף רש"י

האחין שחלקו. ונטל זה שדה לעפון וזה לדרום וסיה אבין רגיל להיות לו ליכנס דרך זו לפון זו, אין יכול ליומר דרך לי עליך (לעיל ז:). **ולא סולמות.** שם גטל ע"ג בית ומלר וזה גטל עליון, אין לו לנקוט סולם בתוילו של זה לעלות לעליותו (שם). ולא חלונות. לעריפר על פתימת אוזו (שם). **ולא אמת המים.** להכיפה מן הגגות לרך שדהו של זה לפון שלו שם).

## מוסף תוספות

א. [יש להקשות] ומאי שנא מבור ודות דאע"ג דמגוף קרקעיתא דביתא ניתנו לא מיידבני בהדיה, אי משום דחשיבי ופלגי רשותא לנפשייהו, אי הכי אגב חצר נמי לא ליידבון, ראי משום דלאו אורחייהו למהוי ברוב בתים ה"ג לאו אורחיהו למהוי ברוב בתים, אלא שאני בור ודות דלאו מתשמישי דבתים ניתנו אלא מתשמישי דחצר ניתנו וכו' ואילו מכתשת ורחים ותנור וכירים כולהו מתשמישי דבתים ניתנו. יל רמפ.

## עין משפט נר מצוה

ל א ב ג מיי' פכ"ה מהל' מכירה הל' ד סמג עשין פנ טוש"ע ח"מ סי' ריל סעיף ט:

**לא** ד ה מיי' שם הל' ה ופמג שם טוש"ע שם סעיף יא:

## לעזי רש"י

**צרקיו"א [צירי"א].** מסגרת עץ המקיפה אבן הריחיים.

**טרמוויי"א [טרימויא"ה].** אפרכסת (משפך שדרכו מכניסים חומר לריחיים וכדומה).

## רבינו גרשום

רב הונא אמר הלכה כדברי חכמים. דאמרי מוכר בעין רעה מוכר: ושמואל אמר הלכה כר"ע. דאמר בעין יפה מוכר: אנא איפכא תנינא. דרב הונא דאמר דהלכה כחכמים ס"ל בעין יפה מוכר ושמואל אמר הלכה כר"ע דאמר מוכר בעין רעה מוכר: לא אמר לך מידי. דהיינו כרב סבירא ליה: האחין שחלקו. בנכסי אביהן: אין להן דרך זה על זה וכו'. דהואיל דחלקו בעין יפה חלקו וצריכין ליקח זה מזה דרך וגם לא חזקת חלונות וגם לא חזקת סולמות להניח זה בחצר זה להעלותו לגגו ולא אמת המים של זה לעבור בחלקו של זה: ורב אמר יש להן. דס"ל כלישנא קמא כחכמים דאמרי מוכר בעין רעה מוכר: דאי אשמועינן בהא. באחין שחלקו דבהא אמר רב בבעין רעה חלקו ריש להן. משום דכתיב תחת אבותיך יהיו בניך: אבל בהא. גבי מוכר: קאמר שמואל. דהמוכר בעין יפה מוכר אבל בהך דאחין אימא מודי ליה לרב קמ"ל דאפי' הכי פליגי: רב נחמן הוה תלמיד דשמואל כדאמרינן לעיל אמר רב נחמן אמר שמואל האחין שחלקו ורב הונא הוה תלמיד דרב: הלכתא כוותיה. דאמרינן מוכר בעין יפה מוכר: או הלכתא כוותייהו. דאמריתו מוכר בעין רעה מוכר: שניהם מכרו במכר או שניהם נתנו במתנה לשניהם אין להם ללוקחין או למקבלין דרך זה על זה. משום דהמוכר או הנותן בעין יפה מוכר ונותן: מכל שכן דאין להן. היכא דחיצון נותן במתנה דיפה כח מתנה מכח מכירה כדאמרינן בגמ' בסיפא דפרקין ובעין יפה נתן החיצון ופנימי דמכר אין לפנימי דרך על החיצון כלום אע"ג דמשועבד חיצון לפנימי: חיצון מכר ופנימי נתן מהו. מי אמרי' דיפה כח מתנה מכח מכירה ובעין יפה נתן יש לו דרך או לא לטעמיה דר' עקיבא: מי לא תנן בד"א. דאין צריך ליקח להן דרך לדברי חכמים: במוכר. דבעין רעה מוכר: אבל בנותן מתנה נתן את כולה. דבעין יפה נתן הכי נמי להההוא דיהיב מתנה בעין יפה נתן לו ויש לפנימי דרך על החיצון: **פיסקא** המוכר את הבית